

Rapportage VluchtelingenWerk – Participatiecoach

Inleiding

Statushouders moeten meer mee gaan doen in de maatschappij en willen dat ook graag! In de afgelopen 10 maanden heeft de participatiecoach ervaren welke drempels er zijn maar ook welke kansen er liggen.

Het doel van de participatiecoach is om statushouders te stimuleren en begeleiden om een actieve bijdrage te leveren aan de Wijchense samenleving. De interesse en capaciteit van de statushouder wordt door de participatiecoach in beeld gebracht. De sociale zelfredzaamheid van de statushouder wordt versterkt doordat de participatiecoach een duurzaam sociaal netwerk helpt opbouwen en stimuleert om deel te nemen aan activiteiten.

Afstemming met ketenpartners en het aangaan van nieuwe samenwerkingen zoals vrijwilligerswerkplekken is hierin cruciaal.

In deze rapportage wordt ingegaan op de werkwijze van de participatiecoach, samenwerking met partners en is er aandacht (in cijfers) voor de 59 statushouders die de participatiecoach vanaf februari 2018 heeft gesproken.

Werkwijze

Om de participatie te bevorderen is het essentieel om maatwerk te leveren en in te zetten op één of meerdere routes, deze routes zijn in samenspraak met de raad opgesteld:

Route 1 Oriëntatie op vrijwilligerswerk
Route 2 Participatie in onderwijs, inburgering en opvoeding
Route 3 deelname aan maatschappelijk leven
Route 4 De weg weten in de gezondheidszorg

In de eerste 10 maanden is gebleken dat de participatiecoach de meeste bijdrage levert aan de routes 1 en 3. De participatiecoach voorziet in informatie en advies over route 2 en 4, hiervoor onderhoud zij contact met het WerkBedrijf Rijk van Nijmegen (hierna te noemen WBRN) en het sociaal wijkteam.

Om de route(s) te bepalen wordt er gestart met een kennismakingsgesprek. Dit gesprek bestaat uit de volgende gesprekspunten: gezondheid, financiën, sociale contacten, werk en opleiding, huisvesting en maatschappelijke participatie.

Hierna wordt een trajectplan opgesteld op de betreffende route(s), met daarin de opgestelde doelen van de statushouder en welke stappen er voor nodig zijn om de doelen te behalen. De participatiecoach kijkt en motiveert de statushouder om zelf aan de slag te gaan met de doelen en regelt ondersteuning als dat nodig is. Bijvoorbeeld voor het contact leggen met een organisatie voor vrijwilligerswerk of een activiteit.

Daarnaast wordt een tijdspad vastgesteld voor het behalen van de doelen.

Na gemiddeld 2 maanden nodigt de participatiecoach de statushouder uit voor een tussenmeting, worden de doelen geëvalueerd en eventueel bijgesteld.

Bij de helft van de statushouders wordt er na 2 maanden vrijwilligerswerk gedaan of neemt hij/zij deel aan een activiteit zoals het taalcafé of een meidenparticipatiegroep (zie pagina 7). In de andere gevallen kost het realiseren van een vrijwilligerswerkplek meer tijd of vergt het een tweede gesprek om het trajectplan te doorlopen.

Een traject wordt afgesloten wanneer er vrijwilligerswerk wordt gedaan of iemand is uitgestroomd naar betaald werk of een opleiding. Er volgt dan een eindmeting. Deze persoon staat dan minimaal op trede 4 van de participatieladder. Meer informatie over de participatieladder komt verderop aan de orde.

Een andere rol van de participatiecoach is het uitbouwen van het netwerk met samenwerkingspartners en ketenpartners zoals het sociaal wijkteam, Meervormmekeer en de gemeente. Wijchense organisaties zoals wijkcentra en vrijwilligerswerkorganisaties worden gekoppeld en betrokken om de participatie van statushouders te bevorderen.

Afstemming klantmanagers

Per kwartaal stemt de participatiecoach af met de klantmanagers van de gemeente. Waar mogelijk draagt de participatiecoach, via de klantmanager, statushouders over voor bemiddeling naar betaald werk (WBRN). Wanneer nodig wordt ook tussentijds contact gezocht om de voortgang te bespreken en naar de beste invulling te zoeken. Met de nieuwe participatiecoach van de gemeente is ook regelmatig casusoverleg. Waar mogelijk bundelen we onze activiteiten.

In de eerste maand van het aantreden van de participatiecoach is er met de klantmanagers bepaald hoe de samenwerking tussen hen en het WBRN loopt. Klantmanagers melden statushouders aan bij het WBRN. In sommige gevallen blijkt de stap naar betaald werk nog te groot, voornamelijk door de onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal, de statushouder wordt dan terug gemeld aan de gemeente. Deze mensen en andere statushouders uit de kaartenbak van de klantmanagers worden aangemeld bij de participatiecoach. De participatiecoach kijkt vervolgens hoe er geparticipeerd kan worden, met als doel de drempel naar betaalde arbeid te verlagen en dus een traject bij het WBRN te beginnen.

De participatiecoach nodigt mensen uit voor een gesprek, dit gebeurt niet alleen via de klantmanagers, maar ook vanuit andere lijnen inclusief:

- personen die sinds 2016 in Wijchen gevestigd zijn,
- personen die binnenkomen via taalcoaches,
- bezoekers van het spreekuur
- mensen die zichzelf aanmelden
- vanuit andere organisaties zoals het sociaal wijkteam en inburgeringsschool

Cijfers

Totaal in traject van februari 2018 t/m november 2018: **59 (unieke) personen**.

Doelstelling januari 2019 zoals in beschikking opgesteld: 45 personen.

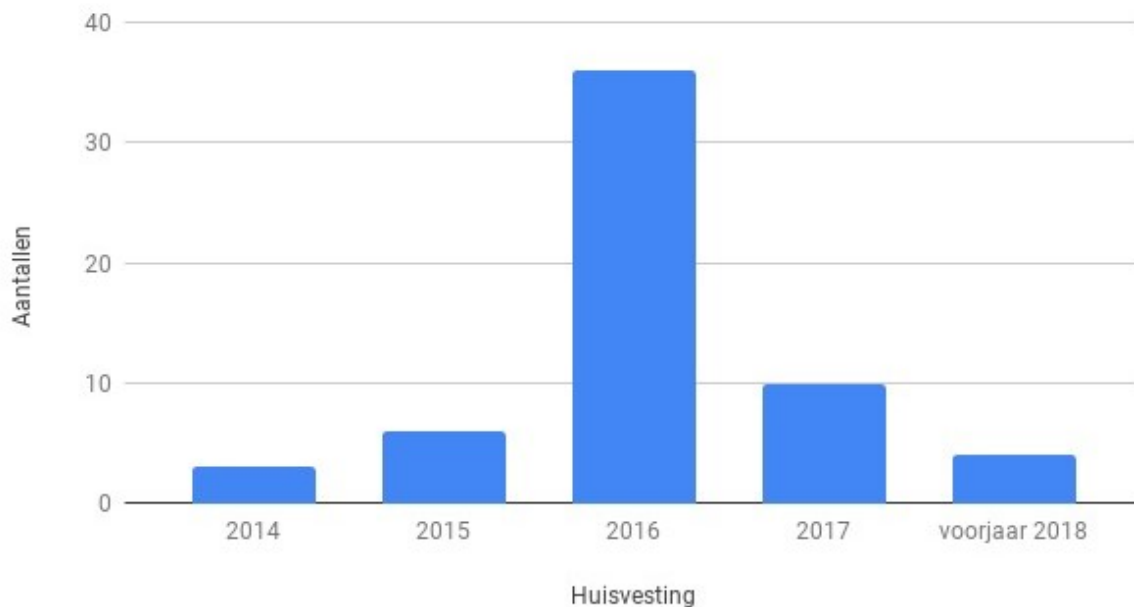
Actief op route *	Aantallen in traject	Toevoeging
Route 1 Oriëntatie op vrijwilligerswerk	11 actief als vrijwilliger 3 personen (toekomstige) vrijwilliger bij eenmalige activiteiten. Bij 6 personen wordt ingezet op het vinden van vrijwilligerswerk. Totaal: 20 personen	Voorbeelden van eenmalige activiteiten: Nijmeegse 4-daagse, Wijchen Schaatst.
Route 2 Participatie in onderwijs, inburgering en opvoeding	Bij 6 personen casusoverleg met externe partijen. Gericht op opleiding/opleidingskeuze, knelpunten rondom inburgeringstermijn, en/of persoonlijke weerstanden. Totaal: 6 personen	Externe partijen zijn inburgeringsscholen, WBRN, ROC Nijmegen.
Route 3 deelname aan maatschappelijk leven	Deelname aan activiteiten en personen gekoppeld aan een maatje ter ondersteuning van deelname Totaal: 23 personen	Hieronder valt deelname meidenparticipatiegroep, Eritreagroep, taalcafé, leesgroep, Kookcollege, Hand in Hand, sportclub SC Woezik, bezoek wijkcentrum Noorderlicht, sporten.
Route 4 De weg weten in de gezondheidszorg	3 personen ondersteund in gezondheidszorg, in samenwerking met Sociaal wijkteam Totaal: 3 personen	Er worden ook doorverwijzingen naar het wijkteam gedaan vanuit signalering op het spreekuur.
Totaal actief op (soms meerdere*) routes, exclusief werkenden en studerenden	52	Waaronder 2 statushouders in 2 verschillende routes

***Toelichting:** mensen kunnen op meerdere routes actief zijn. Voorbeeld: iemand kan vrijwilligerswerk doen, maar ook ondersteuning nodig hebben vanuit de gezondheidszorg. Van de 59 personen zijn 9 personen inmiddels uitgestroomd: naar een opleiding (4 personen) of werk (5 personen, waarvan 1 een bijbaan).

Aantal statushouders in traject, ingedeeld in het jaar van huisvesting.

Statushouders hebben vaak tijd nodig om te wennen aan hun nieuwe woonomgeving. Er moet veel geregeld worden, zoals belasting, huisarts, uitkering, etc. De eerste 8 maanden worden ze daarin begeleid door vrijwilligers van Vluchtelingenwerk. Vooral na die periode, als ze zijn gestart met inburgering en al redelijk 'gesetteld' zijn in Wijchen, is de inzet van de participatiecoach in veel gevallen noodzakelijk. Dat is terug te zien in onderstaande tabel/grafiek, die de jaren weergeeft waarin de statushouder is gehuisvest.

Huisvestingsjaar statushouders in traject

Participatieladder

De ontwikkeling van de 59 statushouders wordt gemeten aan de hand van de participatieladder. Elke statushouder begint op een van de treden van de participatieladder. Het doel is dat bij afronding van het traject de statushouder eindigt op minimaal trede 3 van de participatieladder 'deelname aan activiteiten', volgens afspraak met de gemeente.

Afgeronde trajecten

Er zijn 11 personen door de participatiecoach gekoppeld aan diverse vrijwilligerswerkplekken. Dat betekent dat 11 personen in de afrondende fase van hun traject zitten. Met deze personen en de vrijwilligerswerkplek, wordt periodiek afgestemd door de participatiecoach. Daarin wordt getoetst of de samenwerking van beide kanten nog naar wens verloopt. Wanneer nodig kan de participatiecoach ondersteunen om de samenwerking weer optimaal te laten verlopen. Dit is nog niet nodig geweest.

Deze 11 personen staan op trede 4 van de participatieladder, in onderstaand overzicht is te zien op welke trede deze personen zijn gestart (nulmeting).

Toelichting bij trede 4:

1 persoon is gestart op trede 4 van de participatieladder, deze persoon deed al vrijwilligerswerk maar was op zoek naar een meer duurzame plek. Vandaar dat hij op trede 4 is gestart en op dit moment nog op deze trede staat.

Lopende trajecten

De participatiecoach heeft 23 personen gestimuleerd om aan activiteiten mee te doen in het kader van: uitbreiding sociale contacten, oefenen Nederlandse taal, deelname aan activiteiten in de wijk(centra), maatjes contact.

Deze 23 personen staan op trede 3 van de participatieladder, in onderstaand overzicht is te zien op welke trede statushouders stonden bij de nulmeting.

Toelichting trede 3:

8 personen zijn gestart op trede 3 en staan op dit moment nog steeds op trede 3. Deze personen hebben behoefte aan deelname aan meerdere activiteiten.

Samenwerkingen

De participatiecoach is constant op zoek naar nieuwe bedrijven, personen en organisaties die kunnen bijdragen aan de trajecten van de statushouders.

Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt welk aanbod er is en een individueel advies gegeven voor de beste aansluiting. Door dit overzicht is het duidelijk waar vrijwilligersplekken zijn en waar de huidige groep aan kan voldoen. Hierdoor wordt er ook constant gezocht naar extra vrijwilligers om aan de noodzaak te kunnen voldoen.

Vrijwilligerswerk

Naast vraag en aanbod aan elkaar koppelen, zijn contact en persoonlijke verbintenis belangrijke uitgangspunten bij vrijwilligerswerk.

De participatiecoach legt contact met de vrijwilligersorganisatie, geeft daarin informatie over de doelgroep en peilt waar de organisatie behoefte aan heeft. Hiermee worden de statushouders benaderd die het beste aansluiten. Een kennismaking wordt gefaciliteerd bij de vrijwilligerswerkplek. Bij een positieve match worden er vervolgspraken gemaakt. Na de eerste werkdag koppelen beide partijen terug aan de participatiecoach. Gedurende het vrijwilligerswerk wordt contact gehouden. In sommige gevallen ondersteunt een vrijwilliger van VWON bij de eerste vrijwilligerswerkdag.

Niet voor alle statushouders is vrijwilligerswerk een optie. Wanneer bijvoorbeeld een van de ouders of kinderen ziek is en de aandacht nodig is bij de verzorging en het runnen van het huishouden. Maar ook wanneer verbaal communiceren in het Nederlands niet soepel genoeg gaat. In deze gevallen wordt er naar andere vormen van participatie gezocht, bijvoorbeeld deelname aan een activiteit in de wijk of het bezoeken van het taalcafé.

De participatiecoach heeft vrijwilligerswerkplaatsen geworven bij ZZG Zorggroep, Driestroomhuis TOF, Repaircafé wijkcentrum OZO, Wijkcentrum 't Achterom en Junior Technovium.

Vrijwilligerscentrale van MeervoorMekaar

Er is een samenwerking met de vrijwilligerswerkcentrale van Meervoormekaar.

Statushouders die vrijwilligerswerk kunnen doen worden door de participatiecoach geattendeerd op de vacatures, MVM kijkt waar nodig mee om de passende vacature te vinden. De participatiecoach initieert ook gesprekken de statushouder en medewerker van MVM om direct de link te leggen tussen vraag en aanbod.

Een deel van de vacatures heeft als vereiste een goede beheersing van de Nederlandse taal. De participatiecoach wil vrijwilligersorganisaties meer betrekken bij de participatie van statushouders. De wens is om in 2019 samen met MVM vrijwilligersorganisaties bij elkaar te brengen en met goodpractices te laten ervaren wat een statushouder kan bieden als vrijwilliger, ondanks onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal.

Afstemmingsoverleg

In het afstemmingsoverleg tussen sociaal wijkteam, MVM, MEE Geldersepoort, GGD Gelderland Zuid, gemeente en VWON sluit de participatiecoach eens in de twee maanden aan. Het doel is om met deze partners tot een brede aanpak voor succesvolle participatie van statushouders te komen. Ook is er ruimte voor casusoverleg.

Projecten en activiteiten

Bruggenbouwers van MEE

De Bruggenbouwers van MEE Geldersepoort spelen een belangrijke rol voor statushouders om kennis te maken met de Wijchense samenleving en bieden ondersteuning bij het opbouwen van het sociale netwerk. Een Bruggenbouwer biedt hulp voor de statushouders die nog niet goed Nederlands (durven) spreken en de omgeving willen leren kennen. Het doel van de Bruggenbouwer is dat na een traject van 20 weken de statushouder nieuwe mensen ontmoet heeft en zelfstandig sociale activiteiten kan ondernemen.

De participatiecoach en de coördinator van de Bruggenbouwers hebben regelmatig contact. De participatiecoach meldt de statushouder aan, waarna MEE een Bruggenbouwer koppelt. De participatiecoach is vervolgens aanwezig bij het koppelingsgesprek en het evaluatiegesprek. De participatiecoach en de coördinator van MEE blijven beschikbaar voor ondersteuning voor zowel de Bruggenbouwer als de statushouder.

Pilot Meidenparticipatiegroep

Uit gesprekken die de participatiecoach voert, is opgevallen dat vrouwen in de leeftijd van 18 tot en met 30 jaar moeite hebben om te integreren. Daarom is in samenwerking met MEE Geldersepoort een meidenparticipatiegroep opgezet. Activiteiten van deze groep zijn onder andere Nederlands praten met Nederlanders en oefenen in zelfverzekerdheid. Er doen momenteel 6 vrouwen mee aan deze groep. Er is hiervoor ook een samenwerking met Jongerenwerk van Meervormme, zodat de meiden deze organisatie leren kennen en hier als mogelijk gebruik van kunnen maken.

Deze pilot wordt uitgevoerd door 2 studenten van VWON en 2 Bruggenbouwers van MEE, zij draaien de groep en maken het programma in samenspraak met participatiecoach. De participatiecoach beslist over de invulling en ondersteunt, in een tweewekelijks afstemmingoverleg, de studenten in het begeleiden van de statushouders.

Pilot Eritreagroep (werktitel)

Juridische uitspraken in gezinsherenigingprocedures laten vaak lang op zich wachten. Dit veroorzaakt veel stress bij statushouders. De participatiecoach en VWON merkten op dat een groep Eritreërs hierdoor moeite heeft om te participeren. Als reactie daarop is er een 'Eritreagroep' (werktitel) opgezet, uit een idee van een student van VWON. In groepsverband ontdekken we welke mogelijkheden er in Wijchen zijn op het gebied van sport, creativiteit en vrijwilligerswerk. Studenten van VWON voeren deze activiteit eens per twee weken uit. De participatiecoach ondersteunt de studenten bij het uitvoeren van het plan van aanpak.

Sparkcentre (HAN)

In de samenwerking met het Sparkcentre (HAN) in Wijchen Noord zetten studenten zich 10 weken in voor statushouders. Vier studenten volgen verschillende opleidingen en zijn nieuwsgierig naar het werken met anderstaligen. Ze leren in deze samenstelling multidisciplinair te werken. Voor VWON een belangrijke pijler, want statushouders moeten op den duur mee kunnen doen met alle andere Nederlanders en medewerkers van organisaties moeten ook leren om met deze groep met een andere culturele achtergrond te werken. De studenten social work, diëtik en verpleegkunde hebben na kennismaking met de participatiecoach een activiteit bedacht welke aansluit bij de vraag van een groep statushouders.

Dit heeft geresulteerd in een themaochtend 'gezondheid' die in het taalcafé is gehouden. De participatiecoach is de verbinder tussen een nieuwe activiteit en het al bestaande aanbod, in dit geval het taalcafé. De studenten worden begeleid door de praktijkdocent van het SparkCentre.

Talent in Wijchen

Dit project gaat in januari 2019 van start. De voorbereidingen hiervoor zijn al in volle gang. Het is een samenwerking tussen 'van Todo naar Tada', VWON, bibliotheek Wijchen en Hakoena. Het doel is om de 67 nationaliteiten die in Wijchen wonen bij elkaar te brengen en kennis met elkaar te laten maken. Er worden in dit kader diverse creatieve workshops georganiseerd op het gebied van dans, zang en theater. Participatiecoach legt de verbinding met statushouders die voor deze activiteit in aanmerking komen. Ook start er het voorleesproject waarbij 20 vrijwilligers verdeelt over 20 anderstalige-gezinnen komen voorlezen. De participatiecoach stimuleert gezinnen deel te nemen aan het voorleesproject.

Social Club-Hand in Hand

De participatiecoach heeft nauw contact met de initiatiefneemster van Social Club: Hand in Hand en neemt deel aan de vergaderingen van de stuurgroep. De Social Club biedt voor de mensen die moeite hebben om Nederlands te praten de mogelijkheid om op een laagdrempelige manier contact te leggen met Nederlanders en andere statushouders.